

Werken aan een wijk waar iedereen zich beter voelt

Dr Louis Ferrant
WGC Medikuregem
Universiteit Antwerpen

Kuregem

Enkele cijfers

- Totale bevolking Anderlecht : 116.332 (2015)
- Kuregem : 27.915 (+ 10-15 % zonder papieren)
- 3 wijken : Bara –Veeartsenij-Dauw
- Werkloosheidsgraad : 34,62 % (2012)
- Werkloosheidsgraad bij jongeren : 48,50% (2012)
- Jonge bevolking met veel culturele diversiteit

Bepaalt de wijk ons welzijn ?

- “Zich goed in zijn vel voelen” “je me sens bien dans ma peau””
- Mijn huis , mijn wijk is mijn 3° huid
- Het (nog)niet erkend basisrecht op een eigen huis
- Wie is er welkom in het huis ?
- Het huisbezoek als opportuniteit
- De wijkdiagnose : wat is de voornaamste klacht ?

Een wijkgezondheidscentrum

- What's in a name ? Maison médicale ?
- Huisarts versus Généraliste versus Médecin de proximité
- Nabijheid = betrokkenheid
- Wat moet de afstand zijn in de relatie met de patiënt , met de wijk ?
- Het samenleven (la convivialité) geeft vorm aan een eigen cultuur binnen de socio-economische en culturele diversiteit

Is de arts machteloos ?

- Buikgevoel dat wij niets kunnen veranderen aan de maatschappelijke bulldozer die op ons afkomt
- Buikgevoel dat wij de banden herstellen , maar niets kunnen doen aan de oorzaken van de lekken
- Buikgevoel dat onze job al zwaar genoeg is en dat de schoenmaker bij zijn leest moet blijven
- Buikgevoel dat het ergste nog moet komen en dat de sociale gezondheidskloof alleen maar zal toenemen

Een gekleurde kansarmoede ?

De socio-economische klasse bepaalt meer dan de afkomst de gezondheidsrisico's

In een grootstad gaan afkomst en lage socio-economische klasse dikwijls samen

Kinderen zijn een groep die tegelijk de meeste kansen moeten krijgen maar die ook het meest kwetsbaar zijn

Wat doet een huisarts bij al deze negatieve toekomstperspectieven ?

Een kroniek van een aangekondigde mislukking ?

Hoe eraan beginnen ?

Enkel inzetten op gezondheid(sgedrag) en het gezondheidssysteem is onvoldoende

De sociale determinanten : opleiding inkomen , tewerkstelling, leefomgeving zijn verklarende factoren voor de sociale gradiënt van gezondheidsongelijkheid

Deze sociale determinanten aanpakken is de meest succesvolle strategie

Hoe ?

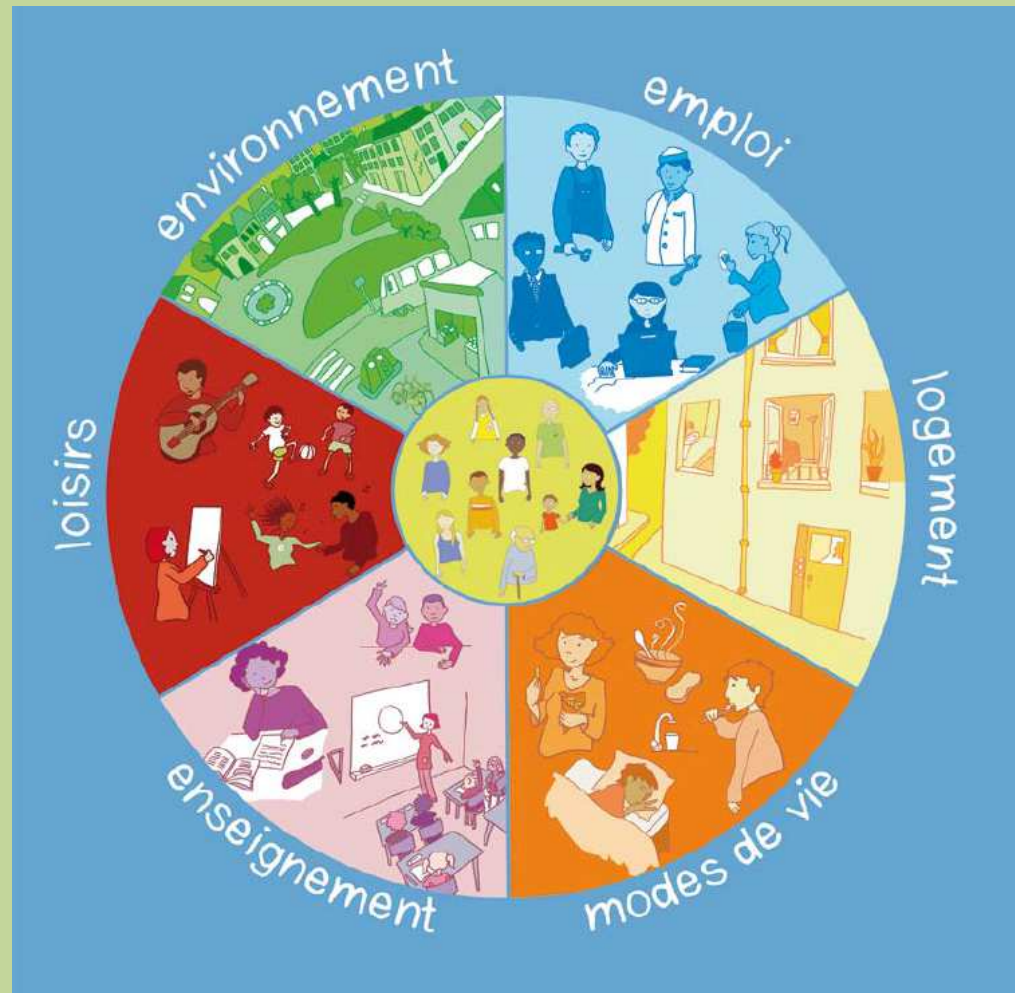
1° Via structurele maatregelen : kinderbijslag, kinderopvang, sociale huisvesting, voorschoolse activiteiten ...

2° Via lokale participatieve acties: worldcafés, lokale acties, prenatale begeleiding van kwetsbare zwangeren, , opvoedingsondersteuning, bereiken van hoog-risicogroepen (via proportioneel universalisme)..

Gezondheids- of welzijns promotie ?

- In een holistische benadering kunnen de 2 niet gescheiden worden.
- Het accent is nog teveel afhankelijk van de aanbieder
- Door interdisciplinair te werken komt men sneller de lacunes van ons systeem tegen
- De oplossing ligt in het luisteren en handelen

Gezondheidspromotie: “la santé c’est aussi...”

Basisideeën van Gezondheidspromotie

- van enkel 'leefstijl' (gezonde voeding, beweging, ..) naar: invloed van de omgeving
- - empowerment: controle over de determinanten van gezondheid (oa omgeving), te samen met anderen
- - gevolg : positieve invloed op de mentale gezondheid van allen en vooral van alleenstaande personen

Ottawa-charter

18/01/2018

perspective brussels

2 doelen:

- Sensibilisatie van buren
- Verfraaiing van de wijk (opkuis + bloemen)

Start: “worldcafé” feb 2015

Mix bewoners + organisaties

18/01/2018

perspective brussels

Netwerk/Réseau 'Proper Kuregem'

Ecole P9-P10 Carrefour

ENTR'AGES

Ecole Saint-François Xavier

18/01/2018

perspective brussels

Acties per straat: opkuis + sensibilisatie

18/01/2018

perspective brussels

Bewoners blijven betrekken in het bedenken en realiseren

18/01/2018

perspective brussels

Film 'Demain' & debat

18/01/2018

perspective brussels

Stem geven & vormen naar lokaal beleid (gemeente)

18/01/2018

perspective brussels

Kleine initiatieven met naaste buren

18/01/2018

perspective brussels

18/01/2018

perspective brusse

18/01/2018

perspective brussels

COMPOSTEREN

De oplossing ?

- => 30% minder afval in de witte zak
- => Afval wordt omgezet in meststof (voor tuin, bloemen, ...)

Observation du composteur

Netwerk Proper Kuregem kan u helpen om in uw wijk te composteren

Contact > 02 522 47 51 (MediKuregem) of 0494/46.30.35 (KIK) of Voorzienigheidsschool (Lieven)

COMPOSTER

La solution ?

- => Réduction de 30 % des déchets de poubelle
- => Recyclage des déchets en engrais

Observation du composteur

Le réseau Curreghem propre peut vous aider à composter dans votre quartier

Contact => 02 522 47 51 ou 0488/258417

18/01/2018

perspective brussels

Kortom..

- **Samenwerking** tussen diverse wijkorganisaties zorgt voor dynamiek, ruim bereik, motivatie
- **Ontmoeting** creëren in de wijk = gezondheid,
= basis om andere thema's participatief aan te pakken
- Positieve samenwerking met gemeente
- **zichtbaar** zijn in de wijk
bv. wijkcompost, acties met kinderen, ...
- Meer en meer bewoners doen mee.. ook **kwetsbare bewoners** betrekken blijft extra aandacht vragen

Tot slot : 2 vragen

- In een bestaande wijk is het nog mogelijk om op menselijk niveau gemeenschap te vormen
- Is er in nieuwe subwijken die nu uit de grond komen als paddestoelen een duidelijk plan om van in het begin “welzijn” bij de bewoners te bevorderen ?
- Hebben we lessen getrokken uit de mislukkingen van het verleden (bvb hoogbouw en anonimiteit) ?